

Seat No. : _____

MG-122

March-2019

B.A., Sem.-I

(EC-II) 101 : Sociology (Indian Society)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (1) જમણી બાજુના આંકડા ગુણ દર્શાવે છે.
(2) પ્રશ્નપત્રમાં પ્રશ્નનો જે ક્રમાંક હોય તે જ ક્રમાંક જવાબવહીમાં લખો.

1. (A) ભારતીય સમાજની રચના જણાવો. 14

અથવા

‘ભારતીય સમાજમાં વિવિધતામાં એકતા છે.’ – સમજાવો.

- (B) નીચેના વિધાનો સાચા છે કે ખોટા તે જણાવો. : 4

- (1) ભારતના બંધારણમાં અનુસૂચિત ભાષાની સંખ્યા 27 છે.
(2) રામાયણ અને મહાભારત એ મહાકાવ્યો છે.
(3) ઋગ્વેદ સૌથી જૂનો વેદ છે.
(4) “ભારતીય સમાજ” પુસ્તકના લેખક એસ.સી. દૂબે છે.

2. (A) વર્ણ અને જ્ઞાતિનો અર્થ આપી, વર્ણવ્યવસ્થાનું સ્વરૂપ સમજાવો. 14

અથવા

કુટુંબનો અર્થ સ્પષ્ટ કરી, તેના પ્રકારો જણાવો.

- (B) નીચેનામાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો : 4

- (1) ભારતીય સમાજવ્યવસ્થાનું મુખ્ય એકમ _____ છે. (કુટુંબ, લગ્ન)
(2) વર્ણો _____ છે. (છ, ચાર)
(3) હિંદુ સમાજમાં લગ્ન એ પવિત્ર _____ છે. (કરાર, સંસ્કાર)
(4) જ્ઞાતિ વ્યવસ્થા એ _____ સમાજ વ્યવસ્થા છે. (બંધ, ખુલ્લી)

3. (A) ગ્રામીણ સમુદાયનો અર્થ આપી તેનું સ્વરૂપ સમજાવો. 14

અથવા

શહેરી ભારતની મુખ્ય સમસ્યાઓ જણાવો.

- (B) નીચેના વિધાનોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો : 3

- (1) 2011ની વસ્તી ગણતરી મુજબ ભારતમાં _____ શહેરો છે. (7742, 3800)
(2) નાલંદા અને તક્ષશિલા _____ ના કેન્દ્રો હતા. (વેપાર, શિક્ષણ)
(3) _____ પોર્ટ ટાઉન મહત્ત્વનું સ્થાન હતું. (લોથલ, કંડલા)

4. (A) ભારતીય સમાજમાં સ્ત્રીનું સામાજિક સ્થાન ચર્ચો. 14

અથવા

ભારતીય સમાજ પુસ્તકમાં દર્શાવેલ સામાજિક પરિવર્તનના પ્રવાહો જણાવો.

- (B) જોડકાં જોડો : 3

A

B

(1) હિંદુ સ્ત્રીને મિલકતનો અધિકાર	(A) વિનોબા ભાવે
(2) ભૂદાન ચળવળ	(B) સતીપ્રથા નાબૂદી કાયદો
(3) રાજા રામમોહન રાય	(C) 1956

Seat No. : _____

MG-122

March-2019

B.A., Sem.-I

**(EC-II) 101 : Sociology
(Indian Society)**

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions:** (1) Figures at the right end of the question indicate marks.
(2) Write the same question no. as mentioned in question paper.

1. (A) Describe the structure of Indian Society. **14**

OR

‘Unity in diversity’ in Indian Society – Explain.

- (B) State whether the following statement are **True** or **False**. **4**

- (1) The number of scheduled language in the Indian Constitution is 27.
(2) Ramayan and Mahabharat are epics.
(3) Rigved is the oldest ved.
(4) S.C.Dube is the author of book – ‘Indian Society’.

2. (A) Give the meaning of ‘Varna’ and ‘Caste’. Discuss the form of Varna System. **14**

OR

Clarify the meaning of family and describe its type.

- (B) Fill in the blanks with choosing appropriate option of the following : **4**

- (1) _____ is the main unit of Indian Society. (Family, marriage).
(2) There are _____ Varna. (six, four)
(3) Marriage is a virtuous _____ in a Hindu Society. (contract, sanskara)
(4) Caste system is a _____ society system. (close, open)

3. (A) Give the meaning of Rural Community. Explain its form. **14**

OR

State major problems of Urban India.

- (B) Fill in the blanks with choosing appropriate option of the following : **3**

- (1) There are _____ cities according to the 2011 census in India. (7742, 3800)
(2) Nalanda and Takshashila were _____ centre. (business, education)
(3) _____ was the important place of the Port town. (lothal, kandala)

4. (A) Discuss the social status of Women in Indian society. **14**

OR

Explain the patterns of social changes as shown in the book 'Indian Society'.

- (B) Match the following columns. **3**

A

B

(1) Rights to property for Hindu Women	(A) Vinoba Bhave
(2) Bhoodan Movement	(B) Abolishment of Sati Law
(3) Raja Rammohan Roy	(C) 1956